

Finanspolisens tillgångsgrupp

RKP är RPS operativa resurs och finanspolisen är en del utav RKP.

Har jurisdiction i hela Sverige och är kontaktpunkt för utländska FIU, Europol, Interpol, Frontex et c

- Kunskapsgenererande underrättelseenhet**
- Penningtvätt**
- Terrorismfinansiering**
- Falsa betalningsmedel, kort och sedlar**
- Tillgångsutredningar**

Förslag till lag (2013) om penningtvättsbrott

- 3§ döms till penningtvättsbrott till fängelse högst 2 år**
- 7§ grovt penningtvättsbrott lägst 6 mån och högst 6 år (utvidgat förverkande)**
- 8§ ringa döms till penningtvättsförseelse till böter el fängelse högst 6 månader.**

Egendomen skall härröra från brott eller brottslig verksamhet.

Ej nödvändigt styrka konkret gärning.

Måste dock veta typen av brottslighet verksamheten bestått i.

Brottet knutet till gärningen och ej gärningsmannen

Gärningsmannen måste ha uppsåt.

Kan bli aktuellt i vissa fall där förbrottet inte är styrkt.

Även den som begått förbrottet döms s k självtvätt.

Pengar el egendom ska förverkas om inte uppenbart oskäligt.

Ett förverkande inte tillämpligt om inte styrkt förbrott.

DISPOSITIONSFÖRBUD

Finanspolisen föreslås att under 4 timmar belägga egendom med ett förbud för kunden att disponera egendom s k dispositionsförbud.

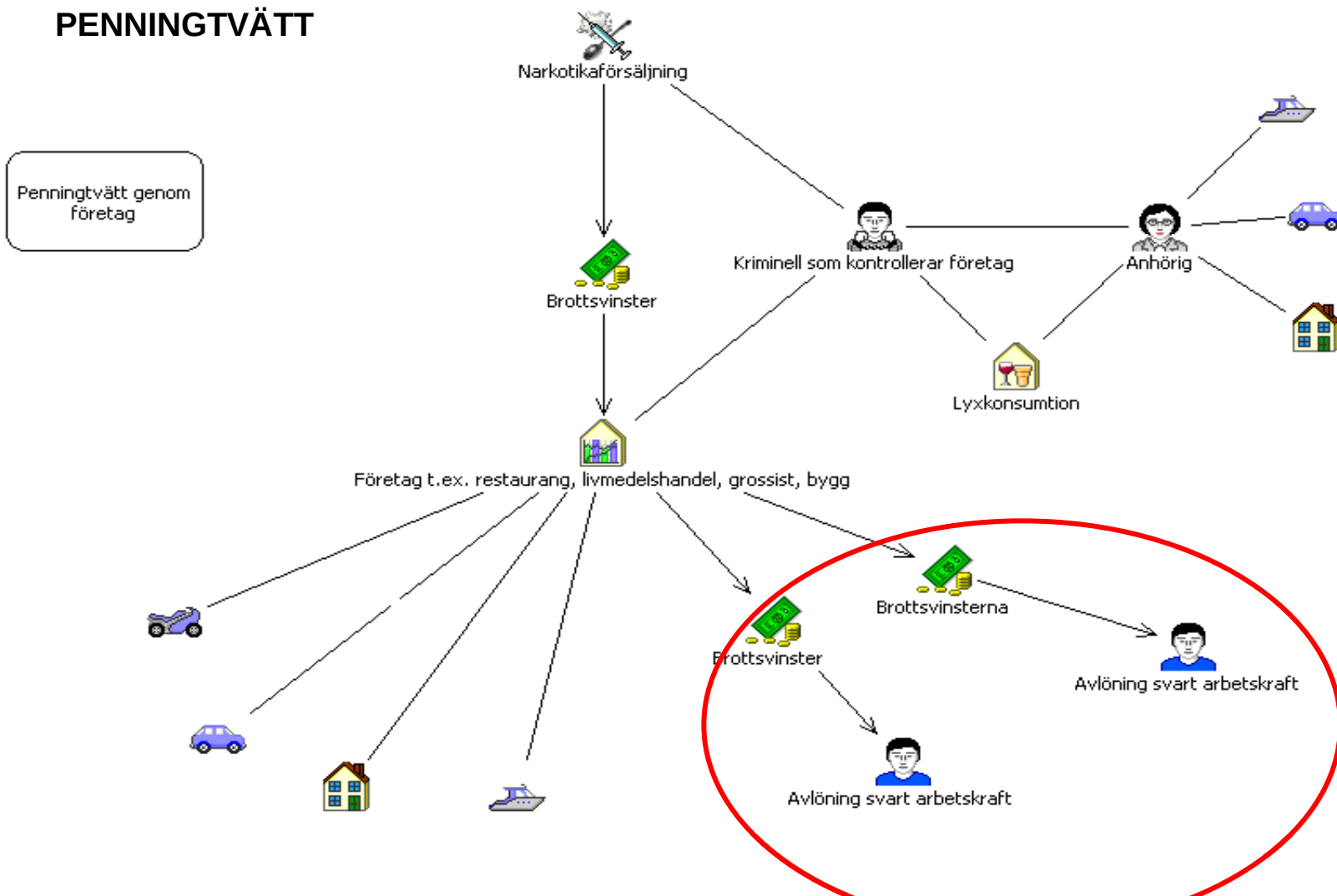
Om det skäligen kan antas att egendomen annars undanskaffas.

Beslutet skall snarast möjligt underställas åklagare för prövning om åtgärden skall bestå.

Kunden skall underrättas först då syftet med beslutet eller förutsedd åtgärd inte motverkas.

SKATTEBROTT PENNINGTVÄTT

Skattefelet: SEK 128 miljarder (2011)

50% från svart arbetskraft, större skattefel i branscher med mycket kontanthandel

Vad är drivkraften?

Narkotikabrottslighetens organisationsmönster (Brå 2005:11)

”De centrala aktörerna håller sig borta från narkotikan, men inte från pengarna.

En strategi är därför att i högre grad koncentrera resurserna till själva grunden för den kriminella verksamheten dvs pengarna. Då får man de centrala aktörerna på köpet” .

Primärbrott, rån- och narkotikabrott

Sekundärbrottet-penningtvätt syftar till att understödja den primära och lönsamma brottsligheten.

Konsumtion, statusprylar el återinvestera i den kriminella verksamheten, ” få in kapital i den legitima ekonomin”, ex restaurangköp eller annan cash business.

Lite beroende på typen av brottslighet

Var investeras brottsvinsterna och varför?

Brottsvinsten investeras inte alltid i Sverige eftersom brottsutbytena kan vara för stora för att kunna döljas i Sverige. Brottsvinsterna investeras i olika typer av egendom ex restauranger i olika länder och på olika kontinenter.

Anledningen är självklart att försvåra för brottsbekämpande myndigheter att spåra pengarna/tillgångarna.

Ett annat vanligt sätt att skydda egendom är att kriminella köper exempelvis en bil eller ett hus för lånade pengar.

De illegala förtjänsterna används sedan till att betala ränta och amorteringar.

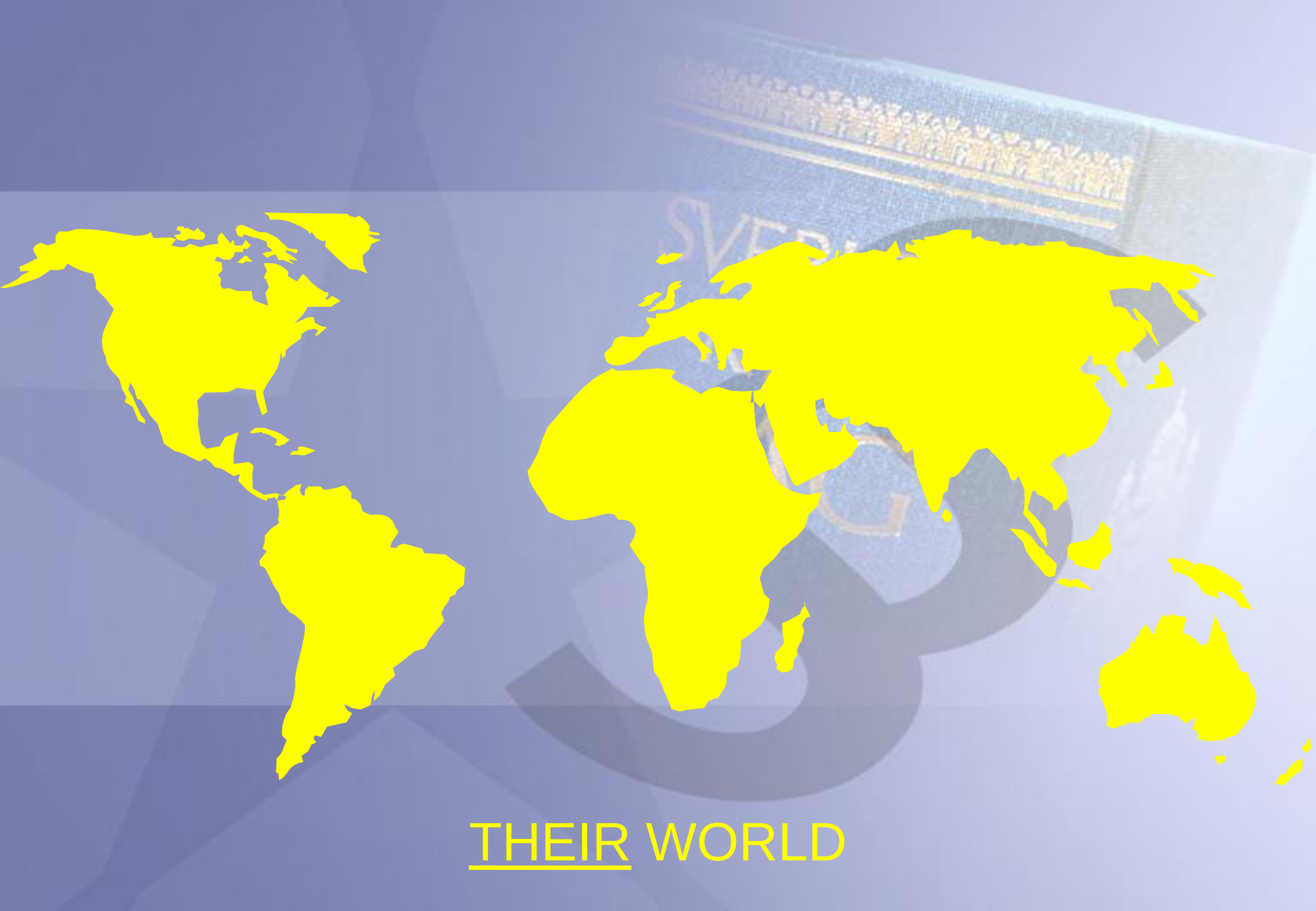
Syftet med detta förfarande är att myndigheter inte kan förverka belånad egendom eftersom den ägs av annan.

Hur mycket vågar man visa att man har?

OUR WORLD

THEIR WORLD

Asset Recovery Office ett formellt och multidisciplinärt nätverk

**CD 2007/845/JHA förbinder sig MS att inrätta ARO:S
Skall vara implementerade vid utgången av 2008**

**Ger medlemsländerna med olika rättssystem
en rättslig grund att utbyta info genom Siena.**

Både polisiära och civila ARO

**24 länder anslutna till ARO och 3 länder är
under utredning Malta, Portugal och Slovenien**

Vilka problem ser vi som jobbar inom ARO

Ett flertal länder saknar centrala fastighetsregister

Följande länder har centrala bankregister:

Tyskland, Slovenien, Rumänien och Frankrike

Spanien på G, resterande saknar

VAD ÄR ARO?

Inom EU finns sedan 2008 särskilda nationella enheter, Asset Recovery Offices (ARO) för att skapa bättre förutsättningar för det operativa internationella samarbetet med att återföra brottsvinster och bekämpa penningtvätt.

Svenska ARO består av Brottsutbytesenheten på Ekobrottsmyndigheten för rättsliga frågor och av Finanspolisen på Rikskriminalpolisen för polisiära frågor av underrättelsekaraktär.

HUR FUNGERAR ARO?

ARO biträder svenska myndigheter och utländska ARO:s med operativt stöd för insatser som syftar till att identifiera, spåra, säkra och återföra brottsutbyten i ett eller flera medlemsländer.

De brottstyper som kan bli aktuella i detta sammanhang överensstämmer i stort med brottskatalogen i lagen om europeisk arresteringsorder.

Samarbetet mellan de nationella ARO:s påverkar inte de skyldigheter som följer av bestämmelser om internationell rättslig hjälp i brottmål.

VARFÖR SKA MAN KONTAKTA ARO?

- ARO är särskilt utsett för att hantera brottsutbytesfrågor.
- ARO kan hjälpa till med en planerad begäran om internationell rättslig hjälp.
- ARO lämnar snabba svar. Enligt det gemensamma regelverket ska svarstiden normalt vara 14 dagar. Om man t.ex. har direktåtkomst till särskild information gäller 24 timmar. Frågorna kan avse både underrättelser och övrig information.

E-Wallet

- En elektronisk plånbok på internet:
 - Konto skapas online.
 - Kan laddas på flera olika sätt.
- Enkla och säkra betalningar (e-post + lösenord).
- Snabba och enkla överföringar (e-post).
- Kan ansluta prepaid debet card till din e-wallet.
- KYC process för full access.

Prepaid debit card

- Global Cash (VISA):
 - Tillhandahålls av Forex.
 - Laddas med max 5 000 EUR, total 150 000 EUR/år.
 - Kan bland annat laddas med kontanter genom insättning på Forexkontor.
- Virtuella kort ("e-kort").
 - Är kopplat till ditt vanliga betalkort, unikt kortnummer skapas varje gång.
 - Ger säkra köp på internet.
 - Tjänst bl a hos Swedbank.
 - Entropay virtuellt VISAkort
 - Ansökan på nätet, ingen kreditupplysning går att få även med betalningsanmärkningar.

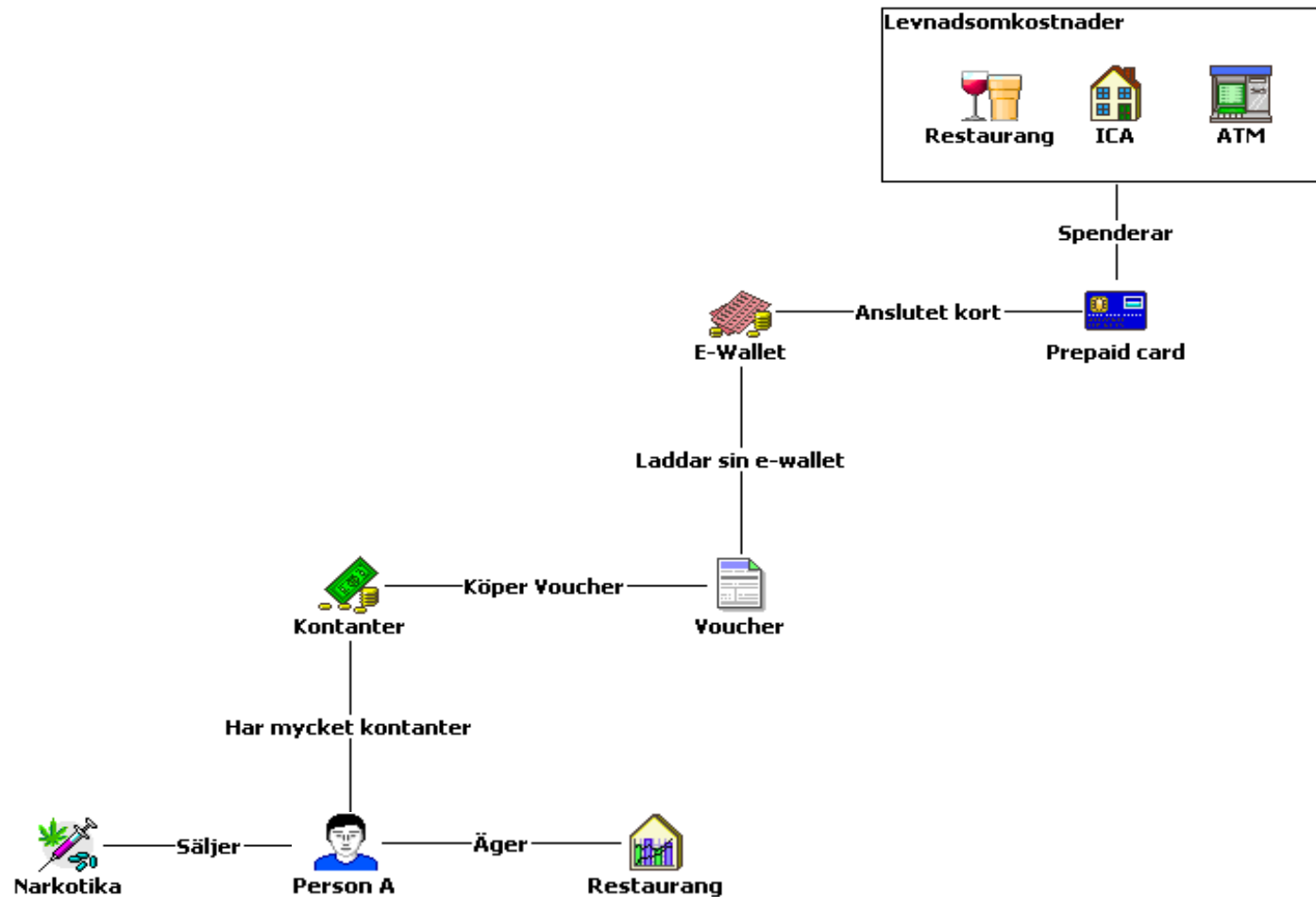

Mobilt

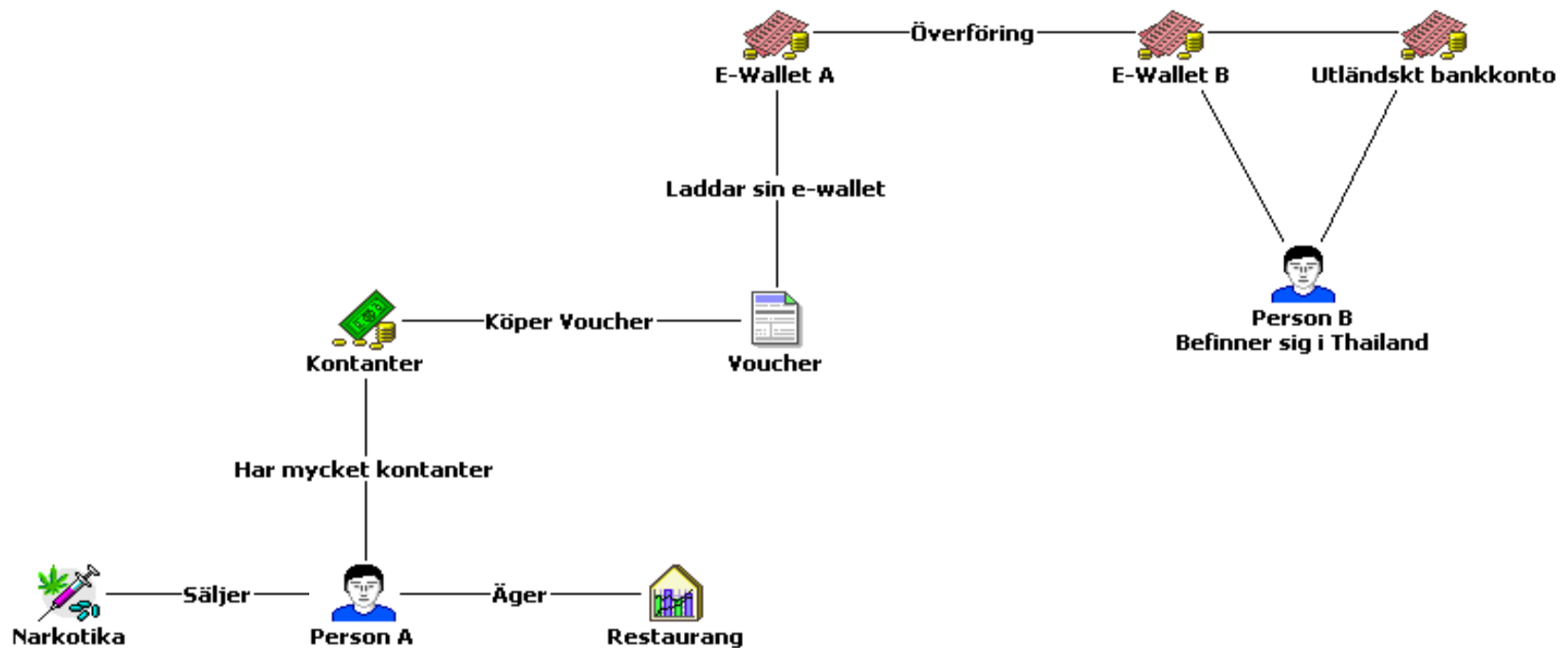
- Betallösning som bygger på NFC-teknik (near field technology dvs chipp) kallas ibland tap and pay eller QR-koder i mobiltelefoner
- Används tillsammans med en "App" som kopplas till bankkonto, bankkort, E-Wallet eller mobilräkning.
- Bankerna skapar mobila sk webbvyer.
- Möjliggör överföringar mellan personer i realtid.
(jmf square kortläsare kopplad till mobilen enbart i USA)
- Finns idag flera pilot-projekt.
 - BART, QR-kod som provas i dagligvaruhandeln av Swedbanks kunder.
 - SWISH, överför pengar i realtid mellan kunders konton(banker).

Scenario 1

Scenario 2

Utredning om utbyte

Kartläggning av ekonomiska förhållanden

Spåra tillgångar

Säkerhetsåtgärder

Verkställighet

Särskild rättsverkan
Skadestånd

FU-inleds

Åtal

Utredning
om brott

Personella och
reella tvångsmedel

Påföljd

Verkställighet

Egendom/Bolag/Restauranger

- Hur ser besittnings- och brukanderätten ut? (TA/Spaning)
- Vem förfogar/brukar egendomen restaurangen etc (Jfr TA/Spaning)?
- Vem förhandlade köpet, finns det lån, jmfr ev penninghäleri?
- Egna nycklar till restaurangen?
- Besöker regelbundet lokalerna?
- Använder lokaler som inte används utav allmänheten?
- Hur bemöts anställda?
- Kassahanteringen? Gör ett provköp.
- Har haft kontakt med alkoholleverantör?
- Amortering/försäkring?
- Vem räknar kassan "bankar"

Egendom/Fastigheter

- Presumtion för ägande = Lagfart
- Vem förfogar/brukar egendomen?
- Har X egen nyckel till fastigheten?
- Vem tömmer soporna?
- Går X runt i huset, använder alla rum?
- Sover X över regelbundet/varje dag/varje vecka et c?
- Byter X kläder i huset?
- Amortering/försäkring?

Egendom/Fordon

- Hur ser besittnings- och brukanderätten ut? (TA/Spaning)
- Vem förfogar/brukar egendomen?
- Har andra nyckel till bilen?
- Har X egen nyckel?
- Vem tankar bilen?
- Vilka vanor har den misstänkte/jmfr årsinkomst?
- Hur många gånger per dag/vecka /månad använder X bilen?
3 ggr över tid anses vara tillräckligt
- Anteckningar i Storm/antal stopp
- EGNA UTTAG, räcker med att stoppa in kortet.
- www.bilpriser.se

Bulvanförhållanden

Utred vem som är den egentlige ägaren - gör en speciell utredning mot denne !

Den egentlige ägaren tar inte i pengarna, men han kontrollerar dem. Han försöker hitta lösningar för förvärv av fast egendom eller kontantintensiva företag ex restauranger.

Gängmiljö - anhängare får ställa upp och ansvara för ett konto åt annan i högre rang

Man skapar "fake business" eller frontföretag och gör ekonomiska transaktioner utan egentlig innebörd för att försvåra ett spårande av pengar. Nyttjar närståendes konton.

Etablerar "Insiders" på finansiella institutioner som kan få upp till 5% provisioner eller denne erbjuds lyxvaror/lyxkonsumtion, försöka få en hållhake om möjligt etc

Vem förhandlade köpet, lånet/**bryggerilånet** för restaurangen?

Vem betalar löpande räkningarna?

Ta in Skatte- och avgiftsanmälan (SOA) ifrån Skatteverket. Av den framgår det hur stor omsättning man beräknar att man kommer att ha.

Att tänka på

- Spelvinster -Spelkvitton på över 1000 kr går att kontrollera i efterhand hos Svenska spel, spelaren måste identifiera sig för att få ut vinsten.
- ATG går **inte** att kontrollera utbetalda vinster dock går följande att kontrollera
- Var köptes bongen, vilket ombud, viktigt med frågor om datum och klockslag?
- Var löstes bongen in? Ombud löser in max 30 000 kr, travbanor 200-300 000 kr utan id.
- Lös egendom - påstående om såld egendom. Kräv kvitton och el kontoutdrag o s v. ! Kan vi identifiera köparen, kan denne verifiera !!?
- Lån av närstående eller andra. Skulle verkligen en normal långgivare vilja låna ut på de premiserna? Gärningsmannen har pengar på banken, men har ändå "lånat". Kan man få tag på långgivaren?
- Hur fördes pengarna över ? Efterfråga pass, inresa o s v. Hur skall lånet återbetalas, finns det en revers o avbetalningsplan ? *Går det att få tag på ett typiskt skuldebrev ifrån landet?*
- Överföringen skall kunna styrkas med kontoutdrag från långgivaren

Husrannsakan

Påträffas kapitalvaror/lyxartiklar på någon som har låga förvärvsinkomster kan detta tyda på att egendomen inte åtkommits på laglig väg. Kontrollera alltid **den misstänktes inkomst**.

Dyrbar egendom som påstås ha köpts mot kontant betalning, men som saknar upprättade handlingar som styrker förvärv/försäljning är omständigheter som kan tyda på att egendomen har sitt ursprung i brottsvinster även lyxrenovering utav bostaden.

Beaktningsbara invändningar går det att kontrollera det den misstänkte påstår och framstår det som rimligt att den misstänkte på laglig väg har kunnat bygga upp förmögenheten?

Har han varit anställd på ett företag "på papperet" utan att han utfört något arbete?

Praktiska problem med restauranger

- Svarta inköp av restauranger alt köpeskilling till underpris 50% resten vid sidan av, lån med höga räntesatser exempelvis 3 % = 36% på årsbasis.
- Köper man en billig restaurang och lyxrenoverar.
- Konton med rörelsefrämmande transaktioner.
- Sköter räkenskaperna och utskänkningen någorlunda för att slippa besök utav tillståndsenhet, polis, skatteverket et c. jmför förnotor.
- Ett bryggeri kan bidra med lån av utrustning som ölglas och tapputrustning.

- Köper cash business för brottsvinster och ges på så sätt möjlighet till penningtvätt, sammanblandning av legala och illegala inkomster i det finansiella systemet.
- Strävar efter att bli "affärsman" och hoppas att man över tid får bort stämpeln.
- Säljer importerad sprit utan att betala punktskatt.
- Skriva egentlige ägaren som serverings ansvarig.

Utagsautomater

- Antalet uttagsautomater ökar på restaurangerna.
- Enligt restaurangerna för att snabba upp betjäningen.
- Ett kundkrav att det ska gå snabbt och smärtfritt.
- Enligt kortbranschen är detta galliamatias.
- I realiteten lättare att tvätta pengar.
- Bättre dricks med kontanter.

- Ej dömd för vålds-, skatte- eller narkotikabrott.
- Direkta penninglån ovanliga istället stöttar bryggerierna genom borgensåtagande vid banklån (ex pantbrev som överlämnats till bryggeriet).
- Företagsinteckningsregistret (Bolagsverket), rörelseegendom används som kreditsäkerhet vid s k **bryggerilån**, ofta villkorade med krav på viss försäljning (volym).

- Företagshypotek/Företagsinteckning = en särskild säkerhetsrätt, som skapats för att företagare skall kunna använda sin rörelseegendom, exempelvis ett varulager som kreditsäkerhet. Svårt att komma åt för en borgenär om restaurangägaren får skulder.
- Inte knuten till en viss egendom vid en viss tidpunkt, utan egendomen kan skifta med tiden.
- Företagarens rörelseegendom skall kunna användas som kreditsäkerhet utan att han/hon behöver avstå från att förfoga över den.

Kontantberäkning

- Underlag för kvarstad eller betalningssäkringar (Skatteverket)
- Ett led i bevisning av "oredovisade inkomster"
- Kontantberäkning innefattar
 - att jämföra olika taxeringsår, endast legala inkomster
 - resor
 - lyxkonsumtion
 - större inköp (bilar, båtar, konst, bostadsrätter mm)
 - utlandsbetalningar (Bank, växlingskontor, Western Union)
 - bidrag/ersättningar
 - investeringar i bolag - aktieägartillskott m m
 - hyra, fastighetskostnader, bilkostnader.

Lön, pension.kostnadsersättningar mm	150 000	25 000		
Inkomster av hobbyverksamhet				
Ränteinkomster, utdelning mm	4000			
Inkomster vid uthyrning mm				
Försäljning av värdepapper, fastigheter mm	6000			
Inkomst av näringsverksamhet				
Utgående moms				
Uttag ur, samt övriga inkomster av näringsverksamhet/handelsbolag	40000			
Utbetalningar från skattekontot				
Barnbidrag (endast på en av vårdnadshavarna)		13 200		
Betalning från utlandet				
Minskning av bankmedel mm				
Ökning av skulder				
Övrig inkomst 1		88 000		
Övrig inkomst 2				
Övrig inkomst 3				
TOTALT BELOPP	200000	126200	0	0
Sammanräknat belopp av inkomster i hushållet	326200			
Utgifter	Person 1	Person 2	Person 3	Person 4
Utgifter i tjänst				
Utgifter i hobbyverksamhet				
Ränte- och förvaltningsutgifter mm	150 000			
Inköp av värdepapper eller fastigheter	250 000			
Utgifter i näringsverksamhet				
Ingående moms				
Insättning i samt övriga utgifter i näringsverksamhet/handelsbolag				
Pensionssparande	15 000			
Avdragen skatt	40 000	4 000		
A-kassa, fackföreningsavgift				
Beräknad hyra, driftskostnader för fastigheter	48 000			
Inbetalningar till skattekontot				
Betalningar till kronofogdemyndigheten	40 000	6 000		
Betalningar till utlandet	50 000			
Ökning av bankmedel				
Minskning av skulder	400 000			
Övrig utgift 1	50 000			
Övrig utgift 2	5 000			
Övrig utgift 3				
TOTALT BELOPP	1048000	10000	0	0
Sammanräknat belopp av utgifter i hushållet	1058000			
Överskott/underskott i hushållet	-731800	Rikskriminalpolisen		
Schabloniserat förbehållsbelopp	-133 667	Finanspolisen/Tillgångsgruppen		
förbehållsbelopp =				
BETALNINGSUTRYMME	-865 467			

Kontaktuppgifter:

krinsp Stefan Holm

Rikskriminalpolisen/Finanspolisen/ARO

010-5634080

0702-663069

stefan-k.holm@polisen.se

